

“PORTUQALIYANIN BEŞİYİ” HESAB EDİLƏN ŞƏHƏR

Gimarayeş Portuqaliyanın ölkə kimi formalaşmasında mühüm rol oynayıb. Portuqaliyanın ilk kralı Afonso Henriques məhz burada anadan olub. Şəhərdə gəzərkən onun tarixinə qərq olmamaq mümkün deyil.

TƏRANƏ MƏHƏRRƏMOVA
taranamaharramova@kaspi.az

Portuqaliyada tətillərlə planlaşdırarkən səyahətçilər tez-tez Lissabon, Porto şəhərlərini, Alqarve və Azor adaları kimi tanınmış yerləri seçirlər. Lakin turizmlər “səyahət təcrübənizi bu yerlərlə məhdudlaşdırmaqla, Portuqaliya tarixinin, mədəniyyətinin və yerinin əhəmiyyətli bir hissəsini əldən vermiş olursunuz”, - deyərək əminliklə bildirirlər. Çünki ölkənin şimal hissəsinə səfər etmədən bütünlüklə bu coğrafiyaya bələd olmaq mümkün deyil. Portuqaliyanın ilk paytaxtı olmuş Gimarayeş isə bu siyahıda öndə durur. “Portuqaliyanın beşiyi” adlanan bu şəhərin mərkəzinin istehkam divarında məşhur “Aqui nasceu Portugal” yazısı var. Bu, “Portuqaliya burada anadan olub” deməkdir.

Gimarayeş Portuqaliyanın ən böyük şəhərləri arasında 13-cü yerdədir. Beynəlxalq Turizm Filmləri Festivalı Komitəsinin (CİFFT) dünya turizm filmlərini mükafatlandırma mərasimini bu şəhərdə keçirməsi də təsadüfi deyildi. Festivalın münisiflər heyətinin üzvü kimi iştirak etdiyim mərasim Gimarayeş şəhəri ilə yanaşı ölkənin Porto, Braqa, Barseluş kimi turistik şəhərlərini də yaxından tanımağım üçün əla fürsət oldu.

İLK KRALIN DOĞULDUĞU YER

Gimarayeş Portuqaliyanın ölkə kimi formalaşmasında mühüm rol oynayır. Portuqaliyanın ilk kralı Afonso Henriques məhz burada anadan olub. İndi bu şəhərdə gəzərkən onun tarixinə qərq olmamaq mümkün deyil. Zəngin tarixi irs – qayğı ilə qorunub saxlanılan orta əsr tikililəri, çoxsaylı kilsələr, hazırkı ölkə prezidentinin iqamətgahı olan 14-cü əsr Braganza Hersoqalarının Sarayı, şəhərin ən hündür nöqtəsi sayılan Penha dağının təbii mənzərəsi, tarixi binalar... Bunları görəndə düşünürsən ki, Gimarayeş haqlı olaraq UNESCO-nun Dünya İrsi Siyahısına daxil edilib. Penha dağına qalxan kanat yolu da şəhəri turistlər üçün cəlbedici edir.

Şəhərin mərkəzində ölkənin ən yaxşı qorunub saxlanılan orta əsr tikililərindən

olan Gimarayeş qəsri (Castelo de Guimaraes) yerləşir. X əsrdə tikilmiş qala 1110-cu ildə Kral Afonso Henriquesin doğulduğu yer hesab olunur. Gələcək kral qalanın qərb hissəsində yerləşən Sao Miguel do Castelo (Sao Miguel) kilsəsində vətənzar olunub.

BURADA ÖZÜNÜ ORTA ƏSR ŞƏHƏRİNDƏ HİSS EDƏ BİLƏRSƏN

Gimarayeşin tarixi mərkəzi şəhər divarları içərisində yerləşir. Bu gün şəhər zərif dəmir verandalar, qranit eyvanlar, dar küçələri dağlarla birləşdirən malikanələr, hamar daş səkilər, qüllələr və monastir həyətləri ilə diqqətlə diqqətə layiq dərəcədə qorunub saxlanılan memarlıq ansamblına malikdir. İstənilən turist burada özünü orta əsr şəhərində hiss edə bilər.

Bələdçinin müşayiəti ilə qala divarları boyunca gəzir və Penha dağına inanılmaz mənzərələrdən zövq almaq üçün qala qülləsinin zirvəsinə qalxırıq. Buradan şəhərə füsunkar mənzərə açılır. Bu şəhərdə Lissabon və ya Portonun izdihamı yoxdur.

Gimarayeşdə yaşamaq tarix, mədəniyyət və qədim adət-ənənələrlə əhatə olunmaq deməkdir. Burada həyat daha yavaş axır və küçələr yalnız məşhur orta əsrlər festivalı da daxil olmaqla böyük şənliklər zamanı adamlarla dolur. Bu, Gimarayeşi təqəddülər, uşaqlı ailələr və böyük şəhərlərin tempi və səskiyündən bezən insanlar üçün ideal hala gətirir. İnsanlar bu kiçik orta əsr şəhərini təbiətdən, tarixi irsdən və ləzzətli yerli mətbəxdən zövq almaq, dinc və asudə bir həyat sürmək üçün seçirlər.

PORTUQALIYANIN ƏN YAXŞI UNIVERSİTETLƏRİNDƏN BİRİ DƏ BURADADIR

Gimarayeş həm də gənclər üçün əlverişli yerdir. Çünki şəhərdə Minho Universitetinin iki kampusundan biri yerləşir. Bu, Portuqaliyanın ən yaxşı universitetlərindən biridir. 2013-cü ildə Minho Universiteti “Times Higher Education” reytingində dünyanın ən yaxşı 100 universiteti sırasına daxil olub. “Bu şəhər həqiqətən çoxyönlü və hər yaşdan olan insan üçün uyğundur. Ətraf şəhərlərdən, hətta Portodan bura işləmək üçün gələnələr var” - deyərək bələdçi bildirir. Əlavə edir ki, çox kiçik bir şəhər olmasına

baxmayaraq, Gimarayeş ölkənin sənaye cəhətdən inkişaf etmiş bölgələrindəndir. Bələdiyyə xüsusilə yaxşı inkişaf etmiş tekstil sənayesi ilə Portuqaliya iqtisadiyyatında mühüm rol oynayır: “Tekstil fabrikləri və tikinti materialları istehsalı ölkə iqtisadiyyatında mühüm yer tutur. Gimarayeşdə çox sayda sənaye şirkəti, fabrikləri və digər təşkilatlar var ki, bu, şəhəri yaşamaq üçün olduqca cəlbedici bir yerə çevirir. Gimarayeş ayaqqabı sənayesi ilə də məşhurdur. Keçən il Portuqaliyada ümumilikdə

600 milyon cüt ayaqqabı istehsal olunub. Onun çox hissəsi Gimarayeşin payına düşüb. Gimarayeş həm də

turizm şəhəridir. Braganza Hersoqalarının sarayı bütün ölkə üzrə ən çox ziyarət olunan yerdir. Gimarayeş hotel infrastrukturunun əsas xüsusiyyətlərindən biri tarixi olmalarıdır. Bu da qonaqlamada vacib amildir”.

YOL BOYUNCA ÜZÜM TƏNƏKLƏRİ, ZEYTUN AĞAÇLARI

Gimarayeş bələdiyyəsi hektarlarla ölçülən təsərrüfat torpaqları ilə diqqət çəkir. Yol boyunca üzüm tənəkləri, zeytun ağacları sıralanır. Yerli insanlar

bu təsərrüfatlarda yetişdirilən orqanik meyvə-tərəvəzdən alırlar. Bələdiyyə ərazisində istehsal olunan şərab növlərinin sayı isə 50-dən çoxdur.

Gimarayeşdə futbolu da çox sevirilər. Yerli “Vitoria Gimarayeş” komandasının oyunu zamanı 30 min nəfərlik Afonso Henriques stadionuna bilet tapmaq çətinidir. Komanda 2013-cü ildə Portuqaliya kubokunun qalibi olub. Bələdiyyənin “Moreirense” komandası isə iki dəfə Portuqaliya Liqa Kubokunun qalibi kimi seçilib.